

Minnesanteckningar referensgruppsmötet gällande internets styrning (RGIG) den 17 mars 2021 kl.13.00 – 15.00 via Skype

1 Inledning.

Alla hälsades välkomna och en kort presentation av deltagarna följde.

2 Senaste nytt från ITU avseende frågan om ”New IP”.

Sedan två år tillbaka har det tagits initiativ, inom ITU sektorn teknisk standardisering, framförallt från kinesiskt håll om att studera behovet av ”New IP” som det ursprungligen kallades. Tanken var att ITU skulle titta på detta under kommande studieperiod (4 år från nu) men man har fortfarande inte kommit igång då förslaget motarbetats. Förslaget har presenterats under flera olika namn men med samma sakinhåll. Motargument som förts fram är bl.a. vad är problemet, varför är det här den mest lämpliga lösningen och vad finns det för alternativ. Under 2020 var sista aktiviteten under december när man ansåg att det stoppades definitivt men efter årsskiftet dök det upp igen, nu under namnet Polymorphic networks inom studygroup 13. Förslaget strandade igen för några veckor sedan men kommer säkert dyka upp igen på någon annan nivå. kanske nästa år när det är konferens för hela ITU-sektorn och lyckas det inte då är det Plenipot-möte 2022.

3 Beredning av aktuella frågor inom GAC (Governmental Advisory Committee) inför det kommande ICANN-mötet den 22 – 25 mars 2021 (digitalt möte).

GAC:s roll är att ge råd i olika policyfrågor till ICANN Board. Ett fysiskt möte skulle ha hållits i Cancún, Mexico så man kommer utgå från den tidszonen vilket betyder att här i Sverige kommer mötena att börja vid 15-tiden och fortsätta fram till midnatt.

Alla GAC-möten är numera öppna. Det är inte direkt några nya frågor som ska behandlas utan det blir fortsättning på de diskussioner som varit.

Sedan 2016 har man jobbat med möjligheten att öppna upp för fler nya gTLD:er inom GNSO. Det har varit mycket utvärderingar och diskussioner kring det gamla programmet från 2012 och den 18 februari i år godkändes slutrapporten av GNSO

council så nu ska board beakta och ta beslut. Så småningom blir det en public comment period på slutrapporten. Därefter ska det implementeras och tas fram en ny application handbook om hur man gör för att ansöka. Tanken är att öppna upp för nya ansökningar 2022.

GDPR och Whois har varit en fråga sedan maj-18. Att följa lagstiftningen för GDPR har varit i strid med en del andra regler och haft ganska stor inverkan på ICANN:s arbete. Det har inneburit en del problem för bl.a. brottsbekämpande myndigheter att få ut uppgifter då en hel del i Whois numera inte är publik data. I maj-18 togs en preliminär specifikation fram för hur man skulle följa lagar och regler. I Fas2-rapporten 2020 var det prio ett att försöka hitta rekommendation kring lösning för brottsbekämpande myndigheter. Ett system, SSAD, har skapats för att få ut icke publik data. Systemet har en ingång för att begära ut information och sedan är det upp till varje registrar/registry att avgöra vad man ska lämna ut. Diskussioner har förts om att skilja på legala och privata personer då legala personer också har dolts och GAC haft mkt synpunkter på det.

DNS abuse frågan finns också med på agendan. Det är oklart vad som ligger inom ICANN:s område.

4 Diskussion kring aktuella frågor inom ICANN:s övriga olika intressegrupper inför ICANN-mötet.

- **ccNSO**, Country Code Names Supporting Organisation

Abuse börjar landa lite mer och har blivit mer faktabaserat.

DAAR –projektet (Domain Abuse Activity Reporting) har startat. Internetstiftelsen valde tidigt att gå med i projektet där ICANN börjat mäta olika domännamn och vilken typ av abuse de hittar. Internetstiftelsen har liknande tester själv. Ett företag som ska driva utredningen under 7 månader har upphandlats. Hoppas lite ny information kommer. Man börjar säga att EU-kommissionen också letar efter fakta och underlag.

Många företag har insett att det är viktigt att finnas på nätet vilket lett till ökning av nya toppdomäner och domännamn. I september 2019 fanns en jättestor våg av rabatterade domännamn som registrerades, antalet steg från 27 miljoner till 35-36 miljoner på några månader. Detta ledde förstås till större risk för abuse. Det senaste året har det skett en massa avregistreringar av gratis domännamn och antalet är nere på 27 miljoner igen.

ICANN-mötena fungerar inte som virtuella möten när de inte är i samma tidszon som oss i Europa. Det är bara att kämpa på.

- **GNSO**, Generic Names Supporting Organisation

Personen som brukar delta i denna grupp är inte med på dagens möte så vi hoppar över denna punkt.

- **SSAC**, Security and Stability Advisory Committee

Många deltar i andra grupper för att tillföra kompetens. Virtuella möten fungerar inte för den här gruppen heller och det är svårt att hålla humöret och energin uppe.

Projektet DNS-abuse har gjort ett gediget arbete. Dokumentet har kanske inte önskad inriktning. Det blev lite fladdrigt vad DNS kan användas till när vi pratar om abuse. Domännamn som ges bort används ofta för abuse under en kort tid första veckan så för att klara sig från spam kan man avstå från att använda dem under första veckan.

Projekt NCAP (Name Collission Analysis Project), som GNSO är mycket aktiva i, är på väg in i fas 2 och det ska skrivas rapport med slutsatser som kommer att presenteras på mötet.

Det finns många saker som gruppen jobbat med men som man inte tycker tillfört något och då publiceras inget.

- **RSSAC**, Root Server System Advisory Committee

Diskussonsrapporten för nya rotserversystemet ska tas fram. Ett mer fast förslag hur det ska organiseras, samordning mellan olika grupperingar, stakeholders och ekonomiska frågor. Från börjar var det 8 servrar nu är det över 1000. RSSAC tittat på utvärderingskriterier för en bra rotservertjänst och processer runt så man kan flytta ansvaret från nya eller ta bort gamla. Gruppen hoppas kunna lägga fram ett förslag till styrelsen.

- **ASO**, Address Supporting Organisation

Gruppen har gjort en periodisk översyn, årlig rapport, över sin relation med IANA, vilken ser bra ut. Vidare är gruppen är mitt i processen att utse sin kandidat till ICANN:s styrelse.

5 Presentation av PTS slutredovisning av regeringsuppdraget om IPv6.

I bifogad presentation finns information kring regelverk och IPv6-adresser och vilka roller IANA, PTS och DIGG har liksom värdekedjan runt IPv6.

PTS har fokuserat på att upprätta slutredovisningen med tydliga kopplingar till momenten i regeringsuppdraget samt att ha med vilka utmaningar man ser och behov av vidare arbete i Sverige. Vidare presenteras vilken effekt PTS uppfattat att uppdraget vill uppnå, hur uppdraget utförts och vilket kommunikationskoncept och vilka informationsinsatser som använts samt lite statistik kring IPv6 användandet/införandet i Sverige och delar av Europa. I slutet av presentationen är utmaningar för ett ökat införande av IPv6 och PTS reflektioner och behov av vidare arbete med IPv6 i Sverige listade.

Kommentarer från mötesdeltagare kring rapporten:

- PTS har haft tre uppdrag kring IPv6 (2011, 2013 och 2020). Har man mätt effekten av dessa?
- Formuleringen att *offentlig sektor bör ställa krav på IPv6 vid upphandlingar* borde istället lyda **SKA**
- Besviken på rapporten. Snällare än den andra och ett omtryck av den första.
- Anser inte att man tittar på problemet varför vi inte har IPv6 i större utsträckning i Sverige och ser inte att PTS tagit tag i varför man inte kunnat leverera fiber enligt denna klagan och beslut hos Konkurrensverket <https://www.konkurrensverket.se/beslut/15-0220.pdf>
- För att inte bredbandsutbyggnaden ska stå stilla måste vissa krav till, t.ex. möjligheten att hyra fiber för bredbandsaccess. Detta är ett problem, inte att folk inte efterfrågar. Netnod skickade kommentarer kring kodexen <https://www.regeringen.se/4adcb5/contentassets/36c089e9b69747fda89a84220eb1c5b2/netnod-internet-exchange-ab.pdf>
- PTS berättade om vissa operatörers synpunkt om att det finns för lite innehåll på internet över IPv6. Då svarade en mötesdeltagare att 16% av svenska domäner under .se har ipv6 aktiverat.
- För att kund ska kunna kräva saker av säljare och detta ska resultera i ny produkt på marknaden måste säljare kunna leverera det kund önskar - vanlig marknadsekonomi. Det är detta som man enligt mig måste borra i. Hur kommer det sig att marknadsekonomi inte fungerar? Vad stoppar?
- Så länge IPv6 inte används på insidan hos svenska myndigheter kommer inget att hända.
- Om man uppmanar att alla ska köra IPv6 kanske man själv ska börja använda det.
- Varför bara prata om reglering av operatörerna – reglera myndigheterna istället.

- Vinnova, DIGG och PTS samt Vetenskapsrådet har ett gemensamt uppdrag att digitalisera myndigheterna <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2021/01/uppdrag-att-foresla-utformning-av-ett-strategiskt-program-for-att-mota-och-leda-i-den-digitala-strukturomvandlingen/> Alla ska med och vi ska kraftsamla. Myndigheterna är överens om att det nu måste bli verkstad istället för rapporter och strategier. Hur mycket har vi inte jobbat med IPv6 men det har inte blivit något. PTS uppmanas att ta intern kontakt med chefen på digitaliseringsrådets kansli som är kontaktperson i uppdraget så sådana saker som IPv6 kommer in i uppdraget. Finns inte bottenplattan i botten kommer ingen annan digitalisering att fungera. Detta rör även regeringskansliet. Det måste ske snabbt för att kunna äska pengar för att det ska kunna ske något under 2022.

PTS tar till sig ovanstående synpunkter och får se över hur man ska hantera det framöver. Det är positivt med nya tankebanor och feedback.

De svar som lämnas nu är:

- PTS har inte analyserat vad som hände sedan förra uppdraget.
- PTS har genomfört det som regeringen gett i uppdrag. Reflektioner, behov av vidare åtgärder osv. har inte kravställts av regeringen.
- Mejlkontakt med Kammarkollegiet angående avtal och krav på IPv6 har förekommit, men underlaget har varit litet.
- PTS har adresserat att offentlig sektor har en viktig roll
- Det finns två olika verktyg - att främja införande eller genom reglering och skyldigheter. Går man regleringsvägen blir det ökade kostnader. Två helt olika sätt som får olika påverkan.

6 Övriga frågor

EU-kommissionen lanserade den 16 december 2020 sitt förslag till nytt NIS-direktiv, NIS2. Vad gäller DNS så är det nu tydligt att det nya direktivet även omfattar root-server-operatörer. Netnod beskrev sin syn på kommissionens idéer om förändring av hur DNS täcks i direktivförslaget.

7 Nästa möte.

Nästa RGIG möte blir onsdag 9 juni 2021 kl. 13.00.